

Skin Mutation, 2016 - 2017

Homo deus, homo reus.

Bio-energetische perspectieven in het recente werk van Nick Ervinck

📄 Een eerste blik op de nieuwe reeks SKIN MUTATIONS (2016-2018) toont in alle scherpheid aan waar Nick Ervinck (°1981) onze geest hebben wil. Vooreerst stel je vast dat deze beelden niet meer de geordende perfectie nastreven van een classicistische architectuur. De goddelijke proportie, de gouden *ratio*, is ver te zoeken. Zijn eerder onbestemde assemblages van geleidingen ontsnappen aan elke vorm van wetenschappelijke categorisering, maar tonen ons wel de bouwstenen waarmee de natuur is samengesteld.

Monsters, zo noemen we hen graag, veelkoppige, kleurrijke monsters: afwijkende creaturen in een wereld waarin we zo graag een goddelijke orde postuleren. Toch hebben ze iets wezenlijks te vertellen. Net als hen zijn wij wervelende mengvormen van energie, gevat in een eeuwig proces van binding en ontbinding.

Jarenlang dook de kunstenaar door zijn 3D techniek in de gaten van de materie en toonde honderden modellen van hoe de werkelijkheid er voor hem ook zou kunnen uitzien. Ervinck exploreert al lang nieuwe vormen van humanisme. Daarbij bedient hij zich van de nieuwste technologieën op het gebied van digitale beeldvorming. Vanaf 2002 ontwikkelde hij een geheel eigen vorm van esthetica die steunt op een originele filosofie van mens en kosmos. Hij plaatst een eigen versie van de 'realiteit' in confrontatie met bestaande modellen van werkelijkheid. Door nauw samen te werken met wetenschappers slaagde hij erin de, als evidentie aanvaarde, beeldvorming over ons innerlijke zelf te doorbreken. Die nieuwe vormgeving veroorzaakt een vervreemdend gevoel over ons eigen lichaam en wezen.

De reeks SKIN MUTATIONS, krijgt een heel bijzondere betekenis wanneer men ze interpreteert in het licht van cultuurhistoricus Yuval Harari's (°1976) uitdagende these: in hoeverre maakt de mens nog steeds de bekroning uit van de schepping? Dit was zowat de hamvraag die de Israëliër zich stelde in zijn tweede bestseller *Homo Deus* (2015).

Harari schetst een apocalyptische toekomst voor een mens die aangestuurd wordt door steeds maar complexer wordende algoritmen en biochemische processen. Zijn lezers krijgen de vraag voorgeschoteld of artificiële intelligentie wel eens de laatste en grootste uitvinding van de mens zou kunnen worden. Net als Harari daalt Ervinck graag af naar de binnenzijde van het lichaam, maar niet om een mogelijke eindversie van de mens te construeren. Hij wil ons aan het denken zetten over het fenomeen mens en het verlangen in een veilige geïdeologiseerde versie van de werkelijkheid thuis te horen.

Zo kan de kunstenaar ondertussen een volledige stad vullen met zijn grote gele beelden, zijn blauwe tot de tanden gewapende wachters, zijn wandelende boomwortels, zijn immense godenbeelden en massieve gele eieren. Naast zich te behelpen met vernieuwende technieken is hij steeds de sterke en langdurige traditie van ambachtelijke handenarbeid blijven koesteren. Een grote hoeveelheid driedimensionaal precisiewerk van keramiek, marmer, brons, baksteen en zelfs staal, wordt aangevuld met tal van reusachtige 2D prints die een huizenrij, een fabriek en zelfs een casino letterlijk omspannen. Beeldhouwen is dus niet langer diezelfde zoektocht naar een centrale essentie die onder de handen van de kunstenaar zijn overbodige schil afwerpt. Als een zwervende Odysseus gaat de beeldhouwer een avontuur aan waarvan het eindpunt, het rustige thuisfront Ithaka, nooit voor het grijpen ligt. Doordat Ervinck in deze beeldhouwkunst telkens opnieuw wordt aangetrokken door de complexiteit der dingen, komt bij hem Odysseus nooit thuis. Als reisgezel doet hij je wel vaak verwonderd stilstaan. Elke rots of boom zit wel verweven in een of andere vorm van mutatie en metamorfose. Zeg maar dat bij deze Odysseus het leven steeds wordende en groeiende is, nooit definitief af.

Kijkende naar de monsters uit de SKIN MUTATIONS serie, waarin we sommige (uitvergroete) onderdelen van Ervincks vroegere beelden ontwaren, denkt men ook aan de menselijke noodzaak om ons biologisch bestaan te (her)bevestigen door zichzelf constant in verhalende vorm te gieten. We wensen ons ervarende zelf tijdelijk te vergeten en te komen tot een narratie die alle oneffenheden (telkens weer voorlopig) gladstrijkt. Ook Harari spreekt hierover. Vanuit zijn verlangen hier biochemisch een einde te kunnen aan stellen, wijst hij op het volslagen tegenstrijdige karakter dat wij als mens aannemen. Wanneer Ervinck ons verhalend ik tegenover ons ervarend ik plaatst, is dit eerder vanuit de wens de bestaande wereld zelf in vraag te stellen en de mens te dwingen op een fundamenteel andere manier het kleine en het grote waar te nemen.

De gevoeligheid en het verlangen waarmee we de 'monsters' aankijken (emotioneel, spiritueel of rationeel) verraden telkens een ander mensentype. Het is moeilijk om te zeggen wat ons net met deze beelden verbindt of ons net daarvan weerhoudt. Ons verlangen naar het (h)erkennen van een wezen met een eigen kenbare wil, een ziel, een authentiek Zelf wordt in twijfel getrokken. Voelen wij ons schuldig omdat wetenschap en filosofie ons vandaag afraden nog langer in deze begrippen te geloven? Vandaag stelt men immers vaak dat deze concepten sterk fictionele gedachten en wensdromen zijn geweest. De neuroloog beweert in de hersenen geen vrije wil of ziel te vinden. Dit soort aarzeling maakt de toeschouwer, in het aanschijn van deze prints, existentieel ongerust en doet ons toch zoeken naar absolute herkenningspunten. Ik betrap er mij op dat ik toch voortdurend zoek naar een menselijk en dierlijk teken, naar het rustpunt van een oog, een neus, de structuur van ribben en hals. Ik tel het aantal poten, ik vergelijk de kleuren en vraag mij af waarom de kunstenaar precies deze kosmische profusie van kleuren koos.

NOITERIS, 2016 - 2018

NOITERUS, 2016 - 2018

Waarom is de kunstenaar niet blijven werken met zijn eigenste handelsmerk, het beroemde signaalgeel, vraag ik mij dan af. De sterke onvatbaarheid van de beelden (zijn het eerder Chinese rotsen of neergehurkte kwade geesten?) en de nooit ophoudende vitaliteit die ze uitstralen, worden echter ook omfloerst door een poëtische kracht die hen een aura van mysterie meegeeft. Vertrekkend van zijn geliefde geel dat in alle beelden terugkomt en het basisgevoel vertolkt waarop hij zijn wereld heeft gegrondvest, laat hij zijn palet rijker worden. Hier wordt de beeldhouwer meteen ook schilder. Opnieuw vertolkt zijn werk het rode vlees dat Bacon fascineerde, de ondertonen van licht en schaduw die de huid bij Lucian Freud vertoonde, en het bewegend landschap dat Muybridge probeerde te vatten. In deze beelden duikt de fascinatie voor een caleidoscoop van kleuren op, misschien vooral om het lichtspel van een telkens anders gekleurde huid weer te geven die het opzwellend gebeente overspant. Het onzegbare van deze poëtische exploratie wekt vragen op. Het doet mij verlangen om dit beeld langdurig van alle kanten in wisselend licht te mogen aanschouwen.

De nieuwe reeks SKIN MUTATIONS zet dezelfde enigmatische en panenergetische, maar nooit glorificerende filosofie van Ervincks vroeger werk verder. Elk *homo deus* denken is ver te zoeken, maar wat blijft zijn wel lastige vragen voor de mens.

Prof. Em. Freddy Decreus

Een uitgebreidere versie van deze tekst kunt u lezen via de link: <http://nickervinck.com/en/about/texts>